

מסורת הש"ס

א) [מנחות כה:]; ב) ט) [שם מז:]; ג) לעיל כו. חזר ד"ה דילמא, א) [לעיל י:יבמות מח:]; ד) [נפסחים טג. הוריות יג.]; ו) ת"כ ויקרא חובה פ"ח ה"ה, ט) ת"כ תדור א' פ"ד ה"ה, א) ערכין כה, א) ת"כ ויקרא נדבה פרש"י ה"ט ע"ש.

שניוני גוסמאות

א) כתיב: נוסף דלא מיפסלי ביוצא: ב) אי הכי תיפוק (כ"ט:); ג) מה ת"ל אם ללמד שתקרב חטאת ראשונה כו' לנ"ל והשאר נמחק (ש"מ:); ד) ל"ל לפירות [ח] יע"פ חז"ל [ח] מינה רהמנא נמחק (כתתיי ושי"מ), וכי דק"ס דכן הניחן, והטובה לנרשא דרבי לעיל פט רש ע"ב [נתייש כשיי' אומ' אן]; ו) מינה ביולדת הא' הוספה כתיי' [נ"פ רש"י], ובכתהיי' דפתי' למתא, וגוי' ש"מ וכאן שנתחלפה עולה עולה קודמת: ז) כתיב למת א' כנסתא (ש"מ), וכן משמע מרשי' לפנינו דלא מיפסה: ח) ל"ל תחת אחד שאין שנים באין תחת חטאת אחת. עולה קודמת בעד הדך י'. פיגול. אלא קבע יהוה הך זריקת פסיוגל ודחו יהוה (כתתיי' ושי"מ); א) ל"ל במשך דהאביה (צ"ק), ובס"י איתא במשך הדאריז לאביהי' (ש"מ); ג) כתיבהי' נוסף הדחות עד יום השלישי: ג) כל כמה דאיתנהו פליג' (ש"מ, כ"ט), ובס"י כל הובא דאיתנהו: ד) תמורה שס' תמא, ואיתא בתרי"ב דנדרס' דמנסי פרי' כל ו, ועיי' רש"י מנחות ה' ע"א: ה) דיי' פרי' ובכתהיי' למת' מינה דהאביה, ועמי"ש לעיל אות ה' [הן] שיש לה להביא כבש כו' לנ"ל [ש"מ]; ו) לשתי (כתתיי'); ח) ל"ל לחטאת הכיז', והס"ד כל מקום שבא על חטא, כגון שביעית עדות ושביעית ביטוי ושגגת טומאת מקדש וקדשיי' שבכווילן הקרבו בא לכפר' על החטא חטאת קודמת: וכתאן ביולדת שאניה באה על חטא אלא לטהרה העולה קודמת (ג"ל); ז) בהמה עולה כו' דה"ל (בה"מ); ב) עולה בהמה של יולדת לנ"ל (ש"מ, כתתיי'); א) חליפה (דיו' ש"מ); ב) ומתהיאת תני' מנזיל: ג) ע' לעיל פט פ"ט כשיי' אומ' ז: ד) הבאה עם חטאת ולשם חטאת לנ"ל, ופי' שיקריב עם חטאת תמלא כדקמי' וכן כהקדישה (צ"ק), ל"ל הבאה עם החטאת כדקמי' וכו' (בי"ש); ב) אשמועינין הבניין אב (ש"מ); ב) שמיכיי' נוסף דחיל קריי' בי רב הוא: ב) בה הוה תנו וכן מנזיל' (באח"מ); ב) ל"ל דעל (ש"מ);

ואין חייבין עליהן משום פיגול י. דהוי להו כמי שלא מרק עליהן הדם ולא קרבו כל ממייהיהן: **ומשום נוסר**. דאין נוסר אלא בצשר יא באכילה בתוך זמנו כדכתיב וַיִּקְרָא יט) **זיום** זכאסם יאכל וממחרת יז וגו': **ומשום טומאת הגוף**. כדלמרי' לטהורין חייבין עליו משום טומאה שאין יותר לטהורין אין חייבין עליו משום טומאה ואימורין דאיתרבו לעומאה מאשר לה' [לעיל לו:]; דומיא דבצר אימרכו דלאחר זריקה הוא דמחייב עלייהו ולא לפני זריקה והני לא אהניא להו זריקה: מאי לאו **בחדר עיילינשו**. דהוו לגוי' צשעת זריקה פליגי ואפי' הכי קאמר ר"א דלא אהניא להו זריקה משום דאיפסילו **ציוצא: בדאיסנהו אנראי**. צשעת זריקה: והא רב פפא הוא דלמר. מנחות בפרק התכלת (דף מו:); גבי שמי הלחם שילאו בין שחיטה לזריקה דפליגי נמי ר"א ורבי עקיבא: **דאיסנהו אנראי כ"ע לא פליגי**. דלא מהניא להו זריקה: **דלאו גופיה דויבחה הוא**. דזריקת כבשים קא מישתרו דלאו גופייהו הוא הלכך כל יג) דאיתנהו אנראי מודה ר"ע דלא מהניא להו זריקה: מנחות ישנן בצור מנחת העומר ושמי הלחם. עוף אינו בצבור דמניא יי) (תמורה דף יד.) ודקריב היחיד מציא עוף ואין צבור מציאין עוף: **מנחה חוטא הוא דקודמת למנחה נדבה**. משום דמכפרת אצל מנחת סוטה לא: **והא נמי**. דסוטה צאה על חטא: **והקריב את אשר למנחה וגו'**. בצמיעת הקול כתיב: **זה בנה את מלה** טעם הקדמתו צשציל שס חטאת: **חטאת צהמה לעולם צהמה מדרבי רחמנא** יא). דמניא לעיל [פס:] **וכר שני בן צקר וגו': חטאת העוף לעולם צהמה**. כגון יולדת עשירה ככש יא) בן שנתו לעולה וכן יונה או חור לחטאת (ויקרא יב): **כל מקום שנתחלפה חטאת**. והעופות באין תחתיה צדלות כגון במטמא מקדש (ויקרא ה) דעיקרו חטאת צהמה וצללות נתחלפה שמי יז) תוריס: **חטאת קודמת**. דכתיב לחטאת ראשונה משום דעיקר חטאת הוא: **וכאן**. ציולדת שהעוף תחת עולה הוא צא והצהמה עיקר הימה עולה קודמת כדכתיב צה ויקרא יב) אחד לעולה ואחד לחטאת יח):

וכל מקום ששנים צאים תחת אחד חטאת קודמת. כגון במטמא מקדש שמי העופות תחת חטאת אחד הן צאין שהרי בעשירות לא היה מחוייב אלא חטאת: **וכאן**. ציולדת שאין צא תחת הצהמה אלא עוף העולה דאילו בעשירות נמי הוה מתיא עוף לחטאת עם עולת צהמה יא): **עולה קודמת**. אלמא עולה ב) של צהמה יולדת קודמת לחטאת שהרי אף חליפין יא)

קודמין לחטאת ומתניתינן יב) תמן חטאת העוף קודמת לעולת צהמה: **למקראה**

כל התדיר פרק עשירי זבחים

ואין חייבין עליהן משום פיגול נותר וטמא. הא דאין חייבין משום טומאה נראה דהיינו טעמא דלאמר לעיל צסוף צ"ש (דף מה:); צהכשר ליקרב זה אין ראוי ליקרב עד אחר זריקה וצקונטרס פי' טעם אחר: **והא רב פפא** הוא דאמר בדאיתנהו

אבראי דב"ע צ"פ. מילתיה דרב פפא בפרק התכלת (מנחות דף מו:); גבי שמי הלחם שילאו בין שחיטה לזריקה וס"ד דאין חילוק בין זה לזה: **מנא** הני מי"י דת"ר בו'. לעיל גבי דס חטאת קודם לדס עולה ניחא דבעי קרא אע"ג דמפ' טעמא צמתני' משום דליכא מרי קראי חד דמשמע דחטאת קודמת וחד דמשמע דעולה קודמת אצל הכא קשה ל"ל קרא תיפוק לי משום דחטאת העוף מרלה ושמא כיון דלית צה הקטרה לא מהני צה האי טעמא:

חטאת בהמה קודמת לעולת בהמה. וא"מ הא תנא ליה רישא דס חטאת קודם לדס עולה יב) וי"ל דלינטריך לאשמועי' אפי' בעולה הצאה יב) לשם חטאת כדקמי' וכן צהקדישה: **חטאת העוף לעולת בהמה מזה בנה אב**. והא דלמרי' צפ' תמיד נשחט (פסחים נט), זה בנה אצל לכל החטאות שיקדמו לעולת וקיימא לן דאפילו חטאת העוף לעולת צהמה קשה קאת הלשון דמאי קאמר וקיימא לן כו' הא לא משמע יב) מצינן אצ טפי אלא הך מילתא לחודה ועוד קשה הא דקאמר לכל החטאות:

למקראה הקדימה הכתוב. פירש צקונינ' שתתא נקראת צענין תחילה ותימה מה חידוש הוא זה יב) ומפרש ה"ר חיים להקדישה תחילה שיקדיש העולה קודם החטאת אצל להקריב חטאת קודמת והא דמנן וכן צהקדישה מתני' לא מיירי ציולדת אע"ג דמשמע קאת דאכל מה דמן חטאת קודמת לעולה צהקרינה צכל יא) הניחו וכן צהקדישה וקשה לפי' מהא דלמרינן צערבין פרק האומר משקלי עלי (דף כה), חייצי חטאות אין ממשכנין אותן שחייצי עולות אין ממשכנין אותן ופרין מאי נינהו אי נימא עולת יולדת פי' דא"צ למשכנה משום דאי אפשר לה להציא חטאת עד שתציא עולתה והאמר רצא למקראה הקדימה הכתוב ואי כפירוש ה"ר חיים כיון דלכריכה להקדיש עולה קודם לחטאת א"כ א"צ למשכן ועל יב) כרחה מציא שמייהן:

הקדימה הכתוב. שתתא נקראת צענין תחילה אצל צעבודתן חטאת קודמת וכדלמרן מזה בנה אצ:

מאי

צ.

יא אב מיי' פ"א מהל' פסח"מ הלכה (לג) [לג:]; **יב** ג מיי' שס פי"ז הלכה יט וכרבי עקיבא: **יג** ד מיי' פ"ט מהל' תמידין ומוספין הלכה י: **יד** ה מיי' שס הלכה י: **יז** בור' ד מיי' שס הלכה ז והל' ט:

תורה אור השלם

- והביא אתם אל הבדון והקריב את אשר לחטאת ראשונה ומלך את ראשו ממול גפרו ולא יבדיל: ויקרא ה, ח
- ואת השני יעשה עולה במשפט ובכפר עליו הבדון מחטאתו אשר חטא ובטלח ויקרא ה, י

מוסף רש"י

ואין חייבין עליהן משום פיגול נותר וטמא. פיגול לית צוה דהא פסולין הן כבד, ונותר נמי וטומאת גוף לא שייכא צוה דלא כבשר הקדש דמי, דהא לית צוה וזריקת (מנחות מו:); ר"ע אומר מוטליין בהן. דזריקת יליאה מציאה אימורס קדשים לדי מעילה (שעילה א); לבדד ענין. לידע אס טעמא אס לאו הלכך משיבא הא (מנחות מו:); דוד אינה טעונה שמן. דכתיב צה לא יזיק עולה שמן וגו' (סוטה יד.) הרי כבר נאמר ואת השני יעשה עולה. דתריס דההוא קרא תמיב צשטעט צניו, וממילא ידעינן כיון דהאי עין עולה חטאת הוה ראשון: זה בנה אב. הצנין הוה צנה הכתוב, אצ ללמד לכל חטאות שיקדמו לעולת הצאות עמהן (פסחים טג.) למקראה הקדימה הכתוב. מתתא נקראת במקרא מחילה ולא שמוקרב מחילה (ערכין כא:);

שיטה מקובצת

מאי לא בהדרי עיילינהו. וקשה האך ס"ד צדשהר עיילינהו פליגי הוי כמו ק פליגי צירשא צבסר קדשי קדשים שילא לפני וזיקת דמים, וי"ל דאדמורי קדשים קלים פליגי דהדר עיילינהו: תור"ח לשקראת. ואי בפירוש ח"י חיים בו'. לשון מהרי"ם, ואי כפי' הרי"ר חיים מאי פירן, אא לריך להקדישה קודם חטאת וא"כ ניחא דאין לריך למשכן עולת יולדת. לכך נראה להרי"ר יחאל דה"ס למקראה לשון מקריה כלומר אס לא נזמן לה כי אס פרידה אחת והוא רוצה לעשות מנחה עולתה וכשדמון לה אחת מציא חטאת הכוונה צידה ולכן הקדימה הכתוב, אצל כסין צאות יחד לעולם חטאת קודמת לה ואפי' צשהיא עשירה שהיא מציאה עולת צהמה ונחטאת העוף החטאת קודמת לעולה: [בב"ש איתא צבנטין אחר ח"ל, והרי יחאל מפרש דה"ס למקראה לשון אקראי כלומר אס אין צידה ליקח אלא אחת אס מרלה מציא עולה ולכשהיו לה מנחה, אצל חור וכן יונה לריך לחור אחרי ולהביאו מן החור פי"ב.